

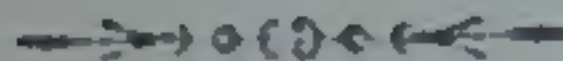
ΕΜΜ. Γ. ΒΑΜΒΟΥΔΑΚΗ

Μουσικοδιδασκάλου καὶ Διευθυντοῦ τῶν χορῶν τοῦ Π. Τάφου.

ΝΕΑ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΠΑΣΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΚΑ ΤΙΝΑ ΤΟΙΑΥΤΑ

ΣΑΜΟΣ-ΒΑΘΥ — ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

1921

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

ΤΟΙΣ ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΙΣ ΧΟΡΗΓΟΙΣ

ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ Θ. ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΙ ΤΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩ ΠΕΡΘΟΛΥΜΩΝ

ΚΥΡΙΩ Κ^ω

ΔΑΜΙΑΝΩ ΤΩ Α΄.

ΤΩ ΑΚΑΜΑΤΩ ΕΝ ΠΑΤΡΙΚΑΙΣ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΙΣ

ΤΩ ΕΝΙ ΦΙΛΟΓΕΝΕΣΙ ΧΟΡΗΓΙΑΙΣ ΔΙΑΚΡΙΝΟΜΕΝΩ

ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΩ ΚΥΡΙΩ

ΙΩΑΝΝΗ Α. ΑΓΓΕΛΟΓΛΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ γὰρ ἰσχυρισθῆναι τις, ὅτι παρουσιάζει ἔργον τέλειον, οἷασδήποτε εἰδικότητος, ἐλέγχει ὑποτίμησιν καὶ ἀφελῇ ὑπόληψιν τοῦ Τελείου, ἐπιπόλαιον δὲ ἀντίληψιν τῆς Τέχνης ἢ τῆς Ἐπιστήμης. Διότι χαλεπὸν ἀνθρώπου ὄντα μὴ διαμαρτεῖν ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίναντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα.

Μακρὰν λοιπὸν τῆς τοιαύτης τάσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τούτου, μᾶλλον δὲ ἐλύμενος τῇ πεποιθήσει, ὅτι πᾶς θεράπων ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς τέχνης ἢ ἐπιστήμης ὀφείλει τι καὶ οὐταμὴν ἔρδειν πρὸς ἐπίδοσιν, ἥτις φαίνεται τελεσιουργουμένη διὰ τῆς κινήσεως, πρὸς δ' ὅτι τότε χρὴ παύεσθαι λέγοντας, ὅταν τὸν λόγον ἔῃ τις ἔχοντα πέρας, ὥστε μηδεμίαν λελεῖσθαι τοῖς ἄλλοις ὑπερβολήν, — καὶ τῷ δικαιοτάτῳ ὑποτασσόμενος νόμῳ, ὅτι οὔτε ὁ θεράπων ἐκ ταύτης δικαιουται ν' ἀπολαμβάνῃ τὴν ἀντιμισθίαν, ἀνθ' ὧν ἐμόχθησε καὶ ἀνθ' ὧν κατήνάλωσε χρόνου —, προέβην εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνὰ χειρὸς Τόμου.

Ἱστορία τοῦ ἔργου.

Δὲν θὰ ἔλεγέ τις ὑπερβολήν, ἂν ὠνόμαζεν Ὀδύσ-

σειαν τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς περιπετείας τοῦ παρόντος ἔργου.

Κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1911, μέλλων ν' ἀπέλθω ἐκ τῆς ἰδιωτέρας μου πατρίδος Σάμου εἰς Ἀθήνας πρὸς ὑποπερίτωσιν τῶν φιλολογικῶν μου σπουδῶν, ἐπείσθην ὑπὸ ὁρ' ἑλὼν φίλων νὰ ἐκδόσω τὰ ἐν χειρογράφοις σωζόμενα ἀνέκδοτα μαθήματα τοῦ ἀοιδίου Μητροπολίτου Σάμου Ἀθανασίου Καπορόλη.

Ἐπ' αὐτῷ ἀνέβαλον τὴν ἀναχώρησίν μου, ἠγόρεσα τὰ εἰρημένα χειρόγραφα παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ μελοποιοῦ καὶ ἐπελήφθην τῶν ἀναλόγων συντόνων ἐνεργειῶν πρὸς τὸν σχολόν, ἵνα ἐντὸς ἑξαμήνου ἀποπερατώσω τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ἐπιστημονικόν μου στάδιον. Ἀλλ' ἡ εἰς Ἅγιον Ὄρος μετάβασίς μου πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν, με ἐβύθισε καὶ εἰς ἄλλο πολὺ σπουδαιότερον θέμα, τὸ τῆς Ἀρχαίας Βυζαντινῆς Παροσημοντικῆς, οὐ ἐπελήφθην παραλλήλως πρὸς τὴν ἀρξαμένην ἐκτύπωσιν τοῦ παρόντος. Ἡ δευτέρα αὕτη ἐπιχείρησις, με ἤγαγεν εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς μελέτην τῶν αὐτόθι χειρογράφων, σχολοῦντι ἀκολούθως νὰ ἐπισκεφθῶ τὰς ἐν Σινᾷ καὶ ἄλλοθι Βιβλιοθήκας. Κατὰ τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις προσωρινὴν διαμονήν μου, ἐκλήθην ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Κυρίου Κ^{ου} Λαμianoῦ, — θερμοζήλως προνοοῦντος ὑπὲρ τῆς ὡραίας ταύτης τέχνης, παρὰ τὰ ζωτικώτατα ζητήματα, ἅτινα καταβαρύνουσι τὰ πρεσβυτικά Λύτοῦ νῶτα — πρὸς διδασκαλίαν τῆς Μουσικῆς καὶ καταρτισμὸν χορῶν. Ἐδέχθην, πρὸς δευτέραν ταύτην ἀναβολὴν τῶν πανεπιστημιακῶν μου σπουδῶν, ἐφ' ᾧ καὶ πετέσθαι αὐτόθι τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου.

Ἄλλ' ἡ θεία Πρόνοια, οὐκ οἶδ' ὅπως, τιμωρὸς ἢ σώτειρα, ἠθέλησεν, ὅπως ἀντὶ πάσης μου σπουδῆς καὶ ἐνεργείας ἀνακόπτηται ἡ πρόοδος τοῦ ἔργου. Καὶ ἤδη κατέλαβέ με ὁ Παγκόσμιος Πόλεμος, ὅτε καὶ ἐξέλιπεν ὁ εἰδικὸς ἐργάτης. Ἐκ τούτου ἀπεξεδύθην αὐτοδίδακτος ἐγὼ εἰς τὸ ἔργον. Καὶ πάλιν τὸ κακὸν δὲν ἦλθε μόνον. Ἀργότερον ἐξέλιπε παντελῶς καὶ ὁ χάρτης, τὸν ὅποιον φυσικὰ δὲν ἠδυνάμην μόνος νὰ κατασκευάσω.

Ὁ Πόλεμος παρήλθε καὶ ὁ χάρτης προύμηθεύθη ἀλλ' ἡ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ μου βλαβερὰ ἐπίδρασις τῆς ἐργασίας ταύτης μὲ ἠνάγκαζε πυκνὰ νὰ κáμνω διαλείμματα.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐβράδυνεν ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἔργου.

Ἐνεκα τῶν αὐτῶν λόγων ἠναγκάσθην νὰ παραλίτω πλείστην ὕλην, ὥς καὶ τὴν περὶ ρυθμοῦ μελέτην, ἣν ὑπεσχέθην ἐν τῇ πρώτῃ μου Ἀγγελίᾳ, ὥστε ἀντὶ ὑπερχιλιοσελίδου τριτόμου ἔργου, ἐν ᾧ θὰ περιλαμβάνετο ἅπαν τὸ Σύστημα — ἐξ οὗ καὶ ὁ προαγγελθεὶς τίτλος *Κανὼν τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς* — ἠναγκάσθην νὰ συνοψίσω τοὺς τρεῖς εἰς ἓνα μόνον τόμον, ὑπὸ τὸν τίτλον «*ΝΕΑ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ*».

Ἐπιβαλλόμεναι ἐξηγήσεις.

Ἐν τῇ Ἀγγελίᾳ ἐπρόκειτο περὶ τῶν ἔργων τοῦ εἰρημένου Ἀθ. Καποράλη. Δυστυχῶς ἀπεδείχθη, ὅτι ταῦτα, ἐκτὸς ὀλίγων, δὲν παρήγον τὸν δέοντα ἐνθουσιασμόν, λόγῳ τοῦ ἀσυμβιβάστου τῶν Γραμμῶν πρὸς

τὸ κρατοῦν καλολογικὸν πνεῦμα. "Ενεκα τούτου ἡναγ-
 κάσθη: ποῦ μὲν νὰ ὑπείσάγω γραμμὰς τῆς ἐμῆς ἐμπνεύ-
 σεως εἰς τὴν βελτίωσιν ἀποβλέπων τῶν κειμένων, ποῦ
 δὲ τέλειον νὰ ἀντικαθιστῶ μιάθημά τι δι' ἰδίου τοιού-
 του. Καὶ τοῦτο μὲν ἀφανῶς θὰ παρήρχετο διῆκον
 μέχρι τέλους, ἀλλ' ἐκ δευτέρας σκέψεως ὀρμηθεὶς καὶ
 ὑπὸ ἄλλων ἀποχρώντιων πιεσθεὶς λόγων ἡναγκάσθην τὸ
 ἐφεξῆς νὰ διακρίνω τὰ ἐκείνου τῶν ἐμῶν. Ἐφ' ᾧ καὶ
 γνωρίζω, ὅτι ἀπὸ τοῦ Λοξασταρίου καὶ ἐξῆς, μόνον τὰ
 ἔχοντα ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ὄνομα ἐκείνου εἶναι μαθήματα
 γνήσια αὐτοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ἐμὰ. Ἐλεγχος δὲ
 πρὸς τοῦτο προκείμενος τὰ παρ' ἐμοὶ εὕρισκόμενα χει-
 ρόγραφα ἐκείνου.

Ἐν Ἱερουσαλὴμ
 τῇ 15 Μαΐου 1921.

ΕΜΜ. Γ. ΒΑΜΒΟΥΔΑΚΗΣ
 Μουσικοδιδάσκαλος καὶ Διευθυντὴς
 τῶν χορῶν τοῦ Παναγ. Τάφου.

φ. (111)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΡΘΑΓΙΝΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΕΡΕΣΙΤΩΝ

ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑΤΑΡΙΟΝ

Ὡς ἦν ἡ

Κυ ρι ε ε ξε χαχα προ ος σε
ει σχ χου ου σο εν μου εα σχ
α χου σο εν μου Κυ υ
ρι ι ε Κυ ρι ε ε ξε ε χαχα
ξα προ ος Σε ε ει σχ χου
σο εν μου προ ο σ/εστη φω νη
η της δε η σε ω ω ως μου

